

EUROOPA KOMISJONI VASTUSED

EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIRUANDELE

Ühise põllumajanduspoliitika andmed –
suurandmete potentsiaali ei ole poliitika
hindamiseks ära kasutatud

Sisukord

I. ÜLDINE SISSEJUHATUS KOMISJONI VASTUSTELE	2
II. KOMISJONI VASTUSED KONTROLLIKOJA PEAMISTELE TÄHELEPANEKUTELE	3
1. Andmepõhine ühine põllumajanduspoliitika.....	3
2. Hoolimata mõningatest andmelünkadest on komisjonil piisavalt teadmisi, et teha mõjuhinnanguid ja eesmärgipäraseid poliitikaettepanekuid	3
3. Põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk on üks peamisi andmevarasid.....	4
4. Uuringutest erakätes andurite andmeteni.....	4
5. Kontrollikoda peab ühtse juurdepääsu pakkumist andmetele heaks tavaks	5
III. KOMISJONI VASTUSED KONTROLLIKOJA SOOVITUSTELE.....	5
1. 1. soovitus: luua raamistik IACSist saadavate disagregeeritud andmete kasutamiseks.....	5
2. 2. soovitus: kasutada rohkem andmeallikaid ja arendada neid, et täita poliitikavajadused	5

Käesolevas dokumendis on esitatud Euroopa Komisjoni vastused Euroopa Kontrollikoja eriaruande tähelepanekutele kooskõlas [finantsmääruse](#) artikliga 259. Vastused avaldatakse koos eriaruandega.

I. ÜLDINE SISSEJUHATUS KOMISJONI VASTUSTELE

Komisjonil on ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kavandamise, järelevalve ja hindamise jaoks suur hulk andmeid. See teave on saadud tänu varasematele ja praegustele pingutustele koguda ja kasutada mitmesuguseid andmeid (ÜPP) tsükli eri etappides, milleks on analüüs, poliitika väljatöötamine, erinevate poliitikavariantide mõju hinnang, poliitika rakendamine ja sellega seotud järelevalve, auditeerimine ja hindamine, aga ka muudes valdkondades nagu rahvusvahelised läbirääkimised, teabevahetus, ressursside majandamine jne.

Kuna ÜPP eesmärgid on aastate jooksul arenenud, on arenenud ka andmevajadused ja laienenud muudele aspektidele, nagu põllumajanduse keskkonnanäitajad, heide, bioenergia jne. Seda rikkalikku andmehulka kasutatakse igapäevaselt põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadis (AGRI) ning terves komisjonis, kuid kõige laialdasemalt kasutatakse neid mõjuhinnangute koostamisel. Tulevase ÜPP viimane mõjuhinnang põhines enneolematul hulgal andmetel, uuringutel ja muudel teadustöödel, hinnangutel, modelleerimisvahenditel, täiustatud meetoditel kvantitatiivse ja kvalitatiivse sisendi kogumiseks ja valikute järjestamiseks, samuti tegid kümned kolleegid põllumajanduse peadirektoraadis ja kogu komisjonis rohkem kui aasta vältel kaasavat ja ulatuslikku talitustevahelist tööd. Komisjon on teinud mitmesuguseid algatusi, et olemasolevaid andmeid paremini kasutada ja hõlbustada andmete jagamist liikmesriikide vahel.

Euroopa Kontrollikoja aruandes suurandmete kasutamise kohta on tõdetud, et komisjonil on suur hulk andmeid, ja uuritud, kas komisjon kasutab neid hästi. Aruanne on asjakohane ja õigeaegne just nüüd, kui digitehnoloogia areng genereerib eksponentsiaalselt kasvavaid andmehulki. Komisjon ühineb kontrollikoja üleskutsega kasutada paremini liikmesriikide valduses olevaid disagegeeritud andmeid ning koguda ja integreerida need ja muud andmeallikad allesjäänud andmelünkade täitmiseks. Samuti jätkab komisjon tööd, et kõrvaldada takistused andmete jagamiselt ja integreerimiselt, arendades asendajaid ja modelleerides lähenemisviise.

Tänu suurele andmehulgale, asjakohastele vahenditele ja meetoditele ning kogenud ja oskuslikele ametnikele on komisjonil olnud võimalik hinnata poliitika üldist tulemuslikkust ning tegeleda põhjalike mõjuhinnangute abil puudustega ja koostada tõenditel põhinevaid poliitikaettepanekuid.

Nagu teistegi ettevõtete ja institutsioonide jaoks, saab järgmiste aastate tõeliseks põhiväljakutseks küsimus, kuidas saada parem juurdepääs andme-/digirevolutsiooni käigus genereeritud suurandmetele ja neid tõhusamalt ära kasutada, võttes arvesse, kui arvukalt on esemevõrku ühendatud seadmeid ja andureid. Komisjon panustab suurel määral raamõigusaktidesse (nt andmealane õigusakt, andmehalduse määrus, tehisintellektimäärus jne) ja suunatud uurimistöösse ning toetab rahaliselt vajaliku taristu rajamist.

Komisjon on soovitustega täiesti nõus.

Pärast kontrollikoja auditit on mõningates põhivaldkondades veel edusamme tehtud.

- Ettevalmistused üleminekuks põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrgult (FADN) põllumajandusettevõtete kestlikkuse andmevõrgule (FSDN) edenevad jõudsalt kooskõlas strateegiaga „Talust taldrikule“. Arutelud liikmesriikidega on tihenened ja koostamisel on uue FSDNi alusakti eelnõu komisjonile vastuvõtmiseks.
- Ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga (IACS) seotud rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid on lõppjärgus ning pannakse varsti hääletusele või esitatakse vastuvõtmiseks. Nende hulgas on uue pindala seiresüsteemi üksikasjad.

- Seireks ja hindamiseks kasutatavaid andmeid käsitleva rakendusmääruse eelnõu on liikmesriikidega arutatud komiteedes ja eksperdirühmades ning selle vastuvõtmine on kavandatud 2022. aasta keskpaigaks.

II. KOMISJONI VASTUSED KONTROLLIKOJA PEAMISTELE TÄHELEPANEKUTELE

1. Andmepõhine ühine põllumajanduspoliitika

Aruandes on tõdetud, et komisjonil on ÜPP kavandamise, järelevalve ja hindamise jaoks suur hulk andmeid¹. Need andmed on saadud tänu varasematele ja praegustele pingutustele koguda mitmesuguseid andmeid, mida komisjon kasutab põhjalikult ühise põllumajanduspoliitika tsükli eri etappides. Nagu ÜPP eesmärgid on viimase 60 aasta jooksul arenenud ja käsitlevad nüüd ka uusi väljakutseid (nt toidujulgeolek, toiduohutus, keskkond, kliima jne) ja kodanike ootusi, nii on arenenud ka andmevajadused ja laienenud muudele aspektidele, nagu põllumajanduse keskkonnanäitajad, heide, bioenergia jne.

2. Hoolimata mõningatest andmelünkadest on komisjonil piisavalt teadmisi, et teha mõjuhinnanguid ja eesmärgipäraseid poliitikaettepanekuid

Kontrollikoja aruandes on tõdetud, et komisjonil on ÜPP kavandamise, järelevalve ja hindamise jaoks suur hulk andmeid, ent selles on nimetatud ka mõningaid valdkondi, kus on arenguruumi. Komisjon nõustub selle hinnanguga ja kuigi, nagu aruandes on öeldud, on tal suur hulk asjakohaseid andmeid, on komisjon sellegipoolest püüdnud pidevalt tegeleda nende väheste valdkondadega, mille kohta on raskem andmeid saada, ja teinud selleks järgmist:

- julgustanud liikmesriike neid andmeid koguma,
- kaasrahastanud statistika kogumist (nt põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk (FADN), põllumajandusettevõtete struktuuriuuring / põllumajandusettevõtete integreeritud statistika, maakasutuse raamuuring (LUCAS)),
- ostnud andmekogumeid,
- investeerinud vahendeid, et hõlbustada liikmesriikide andmete jagamist,
- võtnud vajadustele kohandatud teadus- ja innovatsioonimeetmeid ning
- kasutanud asendajaid ja modelleerimisvahendeid.

Andmelünkade seas on kontrollikoda nimetanud leibkondade sissetulekut, st asjaolu, et komisjon ei kogu üksikasjalikke andmeid põllumajandustootjate leibkondade muude sissetulekuallikate kohta. Vastustes kontrollikoja hiljutistele eriaruannetele² oli komisjonil võimalus viidata nende konkreetsete andmete kogumisega seotud ebasoodsale kulude ja tulude analüüsile ning liikmesriikide tugevale vastuseisule selle teabe kogumisele.

¹ Vt Euroopa Kontrollikoja aruande punktid 16–21.

² Näiteks aruanded SR 01/2016 ja SR 10/2018

Seetõttu on komisjon seisukohal, et kuna tema valduses on suur hulk asjakohaseid andmeid (ja töö väheste allesjäänud lünkade kõrvaldamiseks jätkub), on komisjonil seega piisavalt teadmisi, et teha mõjuhinnanguid ja eesmärgipäraseid poliitikaettepanekuid.

3. Põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk on üks peamisi andmevarasid

Põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk (FADN) kuulub põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi tähtsamate andmevarade ja IT-süsteemide hulka. See on peadirektoraadi üks olulisemaid andmekogusid, mis sisaldab individuaalseid andmeid, seda kasutatakse laialdaselt ja see on oluline poliitikatsükli eri etappides (mõju hindamine, poliitika rakendamine, hindamine). Üleminek põllumajandusettevõtete kestlikkuse andmevõrgule (FSDN) on suur samm edasi põllumajanduse peadirektoraadi andmete kättesaadavuse vallas ning selle eesmärk on täita olulised andmelüngad kestlikkuse keskkonna- ja sotsiaalsete aspektide kohta. Lisaks kaasneb sellega põhjalik ajakohastamine, mille käigus parandatakse andmete jagamist ja kogutud teabe kasutamist põllumajandustootjate nõustamiseks ja võrdlusuuringuteks.

4. Uuringutest erakätes andurite andmeteni

Uued tehnoloogiad võimaldavad andurite ja muude esemevõrku ühendatud seadmete abil genereerida enneolematul hulgal andmeid. Kui võtta kasutusele kõige asjakohasemad nendest andmetest, saaks teha tohutu sammu praeguste andmelünkade täitmise suunas ning on võimalik, et neid saaks kasutada ka koormavate ja kulukate uuringute asemel. Viimase kahe aasta jooksul on komisjon andmehalduse ja -jagamise valdkonnas vastu võtnud õigusakti ettepanekuid (nt andmehalduse määrus ja andmealane õigusakt) eesmärgiga rakendada nende suurandmete kasutamata potentsiaali. Juurdepääsu nendele uutele andmeallikatele ei saada automaatselt, vaid selleks on tarvis seada sisse stiimulid, taristud ja kõigile kasulikud lahendused.

2019. aastal tegi komisjon ettepaneku luua programmi „Euroopa horisont“ raames kandidaatpartnerlus „Andmed ja põllumajandus“, mille eesmärk on ühendada avalikud ja erahuvid põllumajandusandmete kasutamisel, taaskasutamisel ja kapitaliseerimisel ning andmepõhiste lahenduste pakkumisel.

Lisaks töötab komisjon ühtsete andmeruumide, sealhulgas ühtse põllumajandusandmeruumi, loomise kallal, selleks et arendada välja turvaline ja usaldusväärne andmeruum, mis võimaldaks põllumajandussektori andmeid läbipaistvalt jagada ja neile juurde pääseda ning aitaks sel teel saavutada sektoris paremaid majanduslikke ja keskkonnaalaseid tulemusi. Ühtse andmeruumi põhieesmärk on olla abiks eraõiguslikele isikutele (nt põllumajandustootjad, masinatootjad, aga ka seemneettevõtted, kindlustusfirmad, pangad jne) ja ka digimajandusele laiemalt uute teenuste loomisel; mõningatest andmetest võib olla kasu ka poliitika kujundamisel. Komisjon avaldas hiljuti konkursikutse koordineerimis- ja toetusmeetme kohta, millega uuritakse võimalikke tegevusvariante ja kontseptuaalseid suundi tulevase andmeruumi kasutuselevõtmiseks koostöös sidusrühmade ja liikmesriikidega. Koordineerimis- ja toetusmeetme tulemused peaksid valmima 2024. aastaks.

5. Kontrollikoda peab ühtse juurdepääsu pakkumist andmetele heaks tavaks

Komisjonil on hea meel, et kontrollikoda hindab positiivselt komisjoni saavutust teha põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi põllumajanduslike toiduainete andmeportaali³ kaudu laiemale

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

üldsusele kättesaadavaks suur hulk andmeid. Asjakohaste andmete kogumiseks ja kasutamiseks tehtavatele pingutustele, võttes selleks tarvitusele arenenud meetodid nagu suured põllumajanduslikud majandusmudelid, lisandub pingutus teha kõige asjakohasemad andmed üldsusele kättesaadavaks. Seda on tehtud selge visualiseerimise ja andmete allalaadimist võimaldavate kasutajasõbralike liideste abil, pakkudes ka masinaside suutlikkust ning juurdepääsu mobiiltelefoni ja tahvelarvuti kaudu.

III. KOMISJONI VASTUSED KONTROLLIKOJA SOOVITUSTELE

1. 1. soovitus: luua raamistik IACSist saadavate disagregeeritud andmete kasutamiseks

Komisjon nõustub 1. soovitusega ning jätkab tööd selleks, et kehtestada õiguslik, tehniline ja haldusraamistik IACSist ja muudest liikmesriikide andmeallikatest saadavate disagregeeritud andmete jagamiseks ja taaskasutamiseks lisaks nendele andmetele, mille komisjon saab iga-aastaste tulemusaruannete jaoks. Need andmed on kasulikud poliitika jälgimiseks ja hindamiseks.

Soovituse täitmise tähtpäev: 2024

2. 2. soovitus: kasutada rohkem andmeallikaid ja arendada neid, et täita poliitikavajadused

a) Kasutada rohkem olemasolevaid andmeid, võttes arvesse uusi andmeallikaid või kombineerides olemasolevaid

Komisjon püüab pidevalt taaskasutada olemasolevaid, muul eesmärgil kogutud andmeid. Seetõttu nõustub komisjon 2a. soovitusega kasutada rohkem olemasolevaid andmeallikaid (nt haldusandmed ja statistilised uuringud ning Copernicuse andmed), võttes arvesse uusi andmeallikaid või kombineerides olemasolevaid.

b) Uurida võimalust kasutada asendajaid või kaudseid andmeallikaid, kui otseste allikate kasutamine ei ole peamiste näitajate või aspektide hindamiseks võimalik

Komisjon nõustub 2b. soovitusega ning jätkab tööd täiustatud meetoditega, et teha kindlaks sobivad asendajad ja muud võimalused.

c) Hinnata võimalust kasutada põllumajandusmasinate andmeid suuremas ulatuses

Komisjon nõustub 2c. soovitusega hinnata võimalust kasutada põllumajandusmasinate andmeid suuremas ulatuses. Komisjon jätkab tööd, et uurida ja kasutada olemasolevaid põllumajandusmasinate andmeid ning arendada andmekogumise vahendeid.

Soovituse täitmise tähtpäev: 2025